

351. #5
(497.1)
(094.5)

40531

Лист 3. Мес. Снос 21.

40. ГВ.

ЗБИРКА ЗАКОНА

СВ. 40.

протумачених и објашњених одлукама Др-
жавнога Савета, Касационога Суда и т. д.
ИЗДАЈЕ ГОЈКО НИКЕТИЋ

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ЈАВНЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ПО-
РЕТКА У ДРЖАВИ

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1. Кнез Михаилова 1.
1921.

~~BIBLIOTEKA
DRŽAVNOG STATISTIČKOG UREDA
Br. 5704~~

~~40. Св.~~

ЗБИРКА ЗАКОНА

протумачених и објашњених одлукама Државнога Савета, Касационога Суда и т. д.
ИЗДАЈЕ ГОЈКО НИКЕТИЋ

~~Св. 40.~~

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ЈАВНЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ПОРЕТКА У ДРЖАВИ

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1. Кнез Михаилова 1.
1921.

Учб. Зр.
40531

САВЕТНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
САВЕЗНИ УСТАВНИ СУД
Београд
БИБЛИОТЕКА
Инв. бр. 674

~~ОШТАТ~~

Модерна штампарија „Вук Караџић“, Краља Петра 9. — Београд.

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ЈАВНЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ПОРЕТКА У ДРЖАВИ

од 2. августа, 1921. год.

Чл. 1. — Као злочинство у смислу Казненог
Законика сматраће се и ова дела:

1.) писање, издавање, штампање, растурање:
књига, новина, плаката или објава, којима се
иде на то, да се ко потстрекне на насиље
према државним властима предвиђеним Уставом
или у опште да се угрози јавни мир или до-
веде у опасност јавни поредак. Ово важи и за
сваку писмену или усмену комунистичку или
анархистичку пропаганду или убеђивање других
да треба променити политички или економски
поредак у држави злочином, насиљем или ма
којом врстом тероризма;

САВЕТНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
САВЕЗНИ УСТАВНИ СУД
Београд

2.) организовање, потпомагање или постајање чланом каквог удружења, које би имало за сврху пропаганду комунизма, анархизма, тероризма или удружења за нелегално и непарламентарно приграбљивање власти као у опште оно што се садржи у предњој тачки;

3.) издавање под закуп или ма у којем виду уступања зграда или простора за скупљање лица, којима би био циљ припрема или рад за остварење чега од онога, што је изложено у горњим двама тачкама, ако је онај, који је зграду или просторије уступио, знао нашта ће се оне употребити;

4.) организовање, здружавање или пропаганда, којима се иде на то, да се проузрокује војна побуна, метеж или незадовољство код војника или да се грађани или војници не одазивају својим војним дужностима или да се омета, отежава или ограничи производња, поправка или пренос војног материјала или снабдевање војске за њене потребе као у опште свака пропаганда против установе војске, као и свака припрема, покушај или извршење у циљу да се поруше или пониште објекти, који служе

јавном саобраћају, јавним инсталацијама и потребама;

5.) стављање у везу са каквом личношћу или каквим друштвом у иностранству у циљу добијања какве помоћи отуда ради припреме за револуцију или насилну промену садашњег политичког стања у земљи или другог чега у предњим тачкама предвиђенога, као и свако помагање кога иностранога листа или друштва од стране некога са територије наше Краљевине, кад то лице или друштво раде против уређења, поретка или јавнога мира наше државе;

6.) производња или прикупљање оружја, оруђа, справа или експлозива ради којег од напред споменutih циљева, као и свако прикривање тих предмета;

7.) припрема, покушај или извршење убиства на кога органа власти или политичке личности.

Дела из Чл. 1. увек су злочини, без обзира на досуђену казну, — те према томе увек повлаче притвор у смислу § 131. Крив. Суд. Пост.

Чл. 2. — Ко учини ма које од кривичних дела изложених у Члану 1. овога Закона, каз-

ниће се смрћу или робијом до 20 година. Предмети кривичног дела конфисковаће се.

Они који знају да се припремају злочини изложени у Члану 1. па о томе на време не извести државну власт, казниће се робијом до 20 година.

У циљу бржег и лакшег утврђивања кривице допуштено је надлежним властима да претрес врше и ноћу, ако то захтева прека потреба.

Робија би сама по себи дошла као казна увек, кад год смртној казни не би имало места примени.

Према ал. 1. Чл. 9. Устава, смртна се казна не може установити за чисто политичке кривице.

И онда, кад би се претрес имао вршити ноћу, мора бити извршен на начин одређен ал. 5. Чл. 11. Устава.

Види §. 51. Казн. Зак.

Чл. 3. — Државна политичка власт тражиће од најближег команданта војску ради одржања јавне безбедности кад год се покаже да у којем конкретном тежем случају нису за то довољни њени органи личне и имовне безбедности.

Ближе одредбе о начину употребе војске прописаће Министарски Савет.

Види Чл. 123. Устава.

Чл. 4. — Кад се у какву општину или срез пошаље војска услед угрожене безбедности, онда ће становништво те општине, односно среза, бити дужно, да из својих средстава, свака кућа према свом имовном стању, храни и снабдева војску. Прибирање потребних намирница врши, под руковођењем и надзором државне и полицијске власти, општинска власт и у укупном износу уредно и на време предаје војној власти.

И други трошкови, које би држава учинила услед ове употребе војске, падају на становништво, но, ако се ред убрзо поврати, да се становништво ослободи плаћања накнаде тих трошкова и да они падну на терет државне касе, као и да се становништву врати оно што је за војску дало.

Они, који би због дела, којим је изазвана употреба војске, били осуђени на казну, дужни ће бити накнадити становништву и држави учињене издатке око употребе војске.

Види Чл. 37. Устава.

САВЕШТИ У ПРАВО СУД
Београд
БИБЛИОТЕКА

Чл. 5. — На захтев Министра Унутрашњих Дела, Министар Војни и Морнарице одобриће да потребан број војника пређе у жендармеријску службу и тамо одслужи свој рок.

Чл. 6. — Лица, која у скитњи, пијанчењу или блудничењу проводе време а не могу доказати да се на поштен начин издржавају, казниће се због тога затвором до три месеца, а осим тога, као лица морално посрнула и склона вршењу кривичних дела, могу бити упућена и после издржане казне у завод за принудан рад.

Малолетна лица, ако не би била осуђена на казну, упућиваће се у завод за васпитавање у којем тако лице може остати највише пет година, ако није навршило 16 година живота, иначе до пунолетства.

Министар Правде овлашћује се да донесе уредбу о поступању за случајеве упућења оваквих лица у заводе за принудан рад или у завод за васпитање и морално поправљање малолетника.

Чл. 7. — Ко распрскавајуће материје или справе или оруђа потребна за њихово справ-

љање гради или другога упућује како да их начини, набави, чува или их другоме продаје, ма да зна или мора држати да су све оне одређене да се употребе за извршење каквог злочинства, поред оних побројаних у Члану 1., казниће се робијом.

Дакле, извршење ма каквог злочинства, а не само оних побројаних у Чл. 1.

Чл. 8. — Ко је овлашћен да држи распрскавајуће материје па овим рукује противно постојећим правилима и наредбама надлежних власти и с тиме проузрокује какву штету или опасност по имовину, живот или здравље других, казниће се робијом а у особито лаким случајевима затвором.

Чл. 9. — Ко се огреши о постојеће законске прописе и наредбе о производњи, увозу и продаји барута, динамита, ватреног оружја и других распрскавајућих материја, казниће се новчано од 10.000 до 100.000 динара према величини кривице и своје имовном стању.

Ову новчану казну може суд изрећи и у свима случајевима Чл. 7. и 8. овога Закона,

поред тамо предвиђених казни, ако нађе да је то у интересу одржања јавног поретка.

Види Правилник о производњи, продаји у увозу барута, динамита и осталих експлозива и распрсквајућих смеша, оружја и муниције од 25. августа, 1920. год.

Чл. 10. Државни чиновници и службеници радници војне администрације, службеници самоуправних тела, који појединачно, у већем броју или укупно престану вршити своју службу у циљу штрајка, казниће се затвором а потстрекачи и коловође и новчано до 10.000 динара.

Истом казном казниће се и она лица, која саботажом или пасивном резистенцијом ометају правилан ток поверене им службе или рада.

Види Уредбу о поступању у случајевима нереда, штрајка и побуне на железницама у Краљевини од 15. децембра, 1920. год., — и Уредбу о поступању у случајевима нереда, штрајка, и побуне на рудницама у Краљевини од 24. децембра, 1920. год.

Чл. 11. — Лица, која покушају спречити друга лица да раде, казниће се затвором до 6

месеци, ако њихова радња не пређе у какве теже кривично дело.

Ако се оваква лица на позив власти одмах не разиђу с места где су се недопуштено скупили, казниће се затвором до годину дана и новчано до 3000 динара.

Чл. 12. — Ко на јавним зборовима, у отвореним или затвореним просторима или иначе ма где, носи или износи ма какве знаке, заставе или натписе, као знак позивања или потстрекавања да се створи јавно мишљење да постојећи правни поредак треба заменити другим, путем преврата, рушењем приватне својине или уништајем јавнога мира, казниће се затвором најмање годину дана или новчано до 50.000 динара или обема казнама.

Чл. 13. — Само учествовање при манифестацијама из предњег члана против организоване државне власти, казниће се затвором до годину дана или новчано до 3000 динара или обема казнама.

Чл. 14. — Ако је надлежна власт забранила какву манифестацију против државне власти

или иначе какву другу манифестацију противну државним интересима, сви учесници, који се на позив власти одмах не растури, казниће се за твором најмање годину дана а коловође и наговарачи да се манифестација не растури и новчано до 5000.— динара.

Чл. 15. — Државна управна власт кад утврди да је какво удружење (синдикална организација или друга) променуло свој законом допуштени циљ или отпочело тајно или јавно да се бави другим недопуштеним или противзаконим агитацијама или пословима, растуриће такво удружење.

Против овога решења о растурању удружења његови законски представници имају право жалбе у року од три дана првостепеном суду. Против решења првостепеног суда може се у истом року изјавити жалба Касационом Суду,

Законски представници овако растуреног удружења, казниће се за недопуштени рад затвором најмање годину дана и новчано 5000.— динара, у колико овде нема тежег кривичног дела.

Чл. 16. — Кад оптужени у смислу Чл. 46.

Срп. Зак. о Штампи буде позват ради саслушања, па се крије, побегне или га у опште нема у месту пребивања за три дана од судског позива и то се констатује званичним извештајем надлежне власти, суд неће у будуће позивати таквог оптуженог преко „Службених Новина“ нити му преко њих вршити икаква саопштења, већ ће се све судске одлуке, које му се имају предати, прилепити на дом његовог последњег становања или пословног бављења, као и на судску таблу и оне ће се сматрати за пуноважне у погледу рачунања рокова.

Несумњиво је, да се овај скраћени поступак односи само на дела из Чл. 1. учињена путем штампе.

Види Чл. 46. Зак. о штампи.

Чл. 17. — С обзиром на наређење Члана 20. овог Закона, имаће се у будуће сматрати, да је наређење Члана 58. одељак 1. Срп. Закона о Штампи као и покрајинских Закона о штампи престало важити у колико се односи на кривице по овом Закону.

За кривице из Чл. 1. учињене путем штампе, вреди овај Закон, а не Закон о штампи.

Закон о штампи: Чл. 58. Одредбе кривичног законика у §§. 47. а., 70. а., 103., 104., 91. б., 91. в., 91. г., 207. тач. 1., 207. б., 209., први став §. 212., §§. 213., 214., 218., 357. тач. 2., 3., и 4., §§. 358., 359. тач. 3. и §. 363, као и све друге законске одредбе, прописима овога закона противне, не вреде за кривице учињене штампом или другим средствима јавности побројаним у Чл. 5. овога Закона..

Чл. 18. — Не могу вршити никакву јавну службу или функцију нити бити народни посланици нити часници самоуправних тела они, који припадају комунистичкој партији или у опште каквом удружењу, које је овим Законом забрањено. Ово се односи и на службенике приватних установа, које имају извесне нарочите привилегије од стране државе а који службеници припадају комунистичкој странци.

Лица, која сада врше предње функције разрешавају се истих по ступању на снагу овога Закона.

Чиновници и јавни службеници, који би са овога разлога били разрешени од дужности могу се противу решења Министровог жалити

Државном Савету. Примљена жалба не обуставља извршење решења.

Према овоме оваква лица не могу вршити ни функције поротника, старатеља (малолетних и под старатељство стављених), општинских часника и т. д.

Спорно би било да ли би се квалитет адвоката, приватног лекара, приватног инжењера и т. д., сматрао као јавна функција у смислу овога законскога прописа.

Чл. 19. — За сва кривична дела по овоме Закону судиће редовни државни судови по слободном судијском уверењу и судиће их као хитне предмете пре свију других кривичних дела.

Општи део Казненог Законика за Краљевину Србију (§§. 1.—81. закључно) примењиваће се у свему на сва кривична дела по овоме кривичном закону. Ну, изузетно од §. 58. Казненог Законика за Краљевину Србију, кривац ће се моћи осудити на смрт за злочин учињен по овоме Закону, ако је у времену учињеног дела имао пуних осамнаест година живота.

Види §§. 1.—81. Казн. Зак.

Чл. 20. — Све овоме Закону противне одредбе из општег Казненог Законика и других

Изнв. др.

40531

споредних казнених закона као и Закона о штампи, Закона о удружењима и зборовима и других закона неће се примењивати у колико су овоме Закону противне све дотле, докле овај закон буде важио.

Разуме се само у онолико у колико се то тиче кривичних дела из Чл. 1. овога Закона.

Чл. 21. — Закон овај ступа у живот од дана кад га Краљ потпише а обавезну снагу добија кад се обнародује у „Службеним Новинама.“

Препоручујемо нашем Министру Унутрашњих Дела да овај Закон обнародује, а свима нашим Министрима да се о извршењу његову старају, властима, пак, заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покуравају.

Закон је обнародован у Бр. 170. А. Службених Новина од 3. августа, 1921. год.

